

**LIETUVOS RESPUBLIKOS TABAKO, TABAKO GAMINIŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ GAMINIŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-1143
2, 4¹, 8⁴, 8⁵, 9¹¹ STRAIPSNIŲ IR 2 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos, pasiūlymai	Žyma apie pastabas, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2023 m. vasario 23 d. raštas Nr. 4E-1011	<p>Kartu Tarnyba nori atkreipti dėmesį, kad elektroninių cigarečių reguliavime yra trūkumų, kuriuos galima būtų spręsti kartu su šiais Projektais. Tarnyba, vykdydama minėtų gaminių rinkos priežiūros funkcijas, pastebėjo, kad gamintojai (pardavėjai), argumentuodami faktą, kad tabako skoniai/kvapai yra skirtingi, pateikia rinkai įvairių skonių/kvapų elektronines cigaretes ir elektroninių cigarečių pildykles, įvardindami jas kaip turinčias „tabako skonį ir kvapą“. Todėl, Tarnybos nuomone, reikėtų Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymu (toliau – Įstatymas) išplėsti sąvoką „pridėtinis kvapas ar skonis“, apimant ir su tabako gaminiais susijusius gaminius, kas įgalintų minėtų produktų rinkos priežiūrą ir Įstatymo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą padarytų aiškesnę ir efektyvesnę. Atžvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Tarnyba siūlo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Papildyti Įstatymo 2 straipsnio 26 punkto sąvoką žodžiais „su tabako gaminiu susijusio gaminio“ ir išdėstyti jį taip: 2. „26. Pridėtinis tabako gaminio, su tabako gaminiu susijusio gaminio kvapas ar skonis – aiškiai juntamas ne tabako kvapas ar skonis, kurį suteikia priedas ar priedų derinys, įskaitant vaisių, prieskonių, žolių, alkoholio, karamelės, mentolio ar vanilės ir kitus priedus ar jų derinius, ir kuris jaučiamas prieš vartojant arba vartojant tabako, su tabako gaminiu susijusį gaminį“; 3. Pakeisti Įstatymo 9² straipsnio 4 dalies 5 punkto formuluotę ją išdėstant taip: „5) Pridėtinio tabako gaminio, su tabako gaminiu susijusio gaminio kvapo ar skonio“; 4. Siekiant mažinti valstybės institucijų patiriamą administracinę naštą nagrinėjant Įstatymo pažeidimo bylas ir remiantis sėkmingai taikoma praktika nagrinėjant panašias bylas, pavyzdžiui Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo pažeidimo bylas, siūlytina Įstatymo 30 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą „žodinio proceso tvarka“ keisti į „rašytinio proceso 	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Tarnybos siūlomi Įstatymo pakeitimai nėra susiję su Projektu perkeliama EK deleguotąja direktyva, kurią valstybės narės yra įpareigosios perkelti į nacionalinę teisę iki 2023-07-23 ir nedelsiant pateikti EK priimtų teisės aktų nuostatų tekstą (EK deleguotosios direktyvos 2 straipsnio 1 dalis). SAM turi įpareigojimą laiku perkelti EK deleguotąją direktyvą ir pagal LRV patvirtintą terminą pateikti Projektą Seimui (svarstymo Seime mėnuo – 2023 m. balandis). Dėl Tarnybos paminėto teisinio reguliavimo (kvapų / skonių elektroninėse cigaretėse) priežiūros šiuo metu vyksta teisminiai procesai, todėl tikslinga sulaukti teismo nutarties, iš kurios būtų aišku, kokios yra taisytinios spragos (ar jos yra susijusios su Įstatymo nuostatomis, ar su pažeidimų nagrinėjimo ir tyrimų, skirtų draudžiamiesiems kvapams nustatyti, taikymu, ar su kitais su Įstatymu nesusijusiais aspektais). Estijoje veikia analogiška Įstatymo nuostata¹ dėl kvapų / skonių elektroninėse cigaretėse draudimo (draudžiamos kvapiosios medžiagos, išskyrus mentolio ir tabako), ir kontroliuojančios institucijos nenurodo šio teisinio reguliavimo priežiūros iššūkių.</p> <p>Tarnybos iškeltai problemai spręsti nepakanka tik patikslinti Įstatymo sąvoką – būtinas išsamus teisinio reguliavimo, jo įgyvendinimo ir priežiūros procesų išankstinis suplanavimas ir įvertinimas (įvertinus kitų užsienio šalių patirtį bei teismo sprendimą), be to, numanomas laikui imlus tarpinstitucinis įsitraukimas (tikėtina, kad kitos institucijos ir verslas turėtų pastabų dėl Tarnybos pateiktų Įstatymo formuluočių ir dėl to derinimo procesas užsitęstų). Taip pat reikėtų papildomų sprendimų įvertinus faktą, kad pagal Tarnybos pasiūlymus, kvapai / skoniai gali būti parduodami atskirai, o vartotojas, jų įsigijęs, gali juos savarankiškai įmaišyti į elektroninės cigaretės skystį, dėl ko nebūtų pasiektas norimas teisinio reguliavimo tikslas.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Tarnybos pasiūlytus pakeitimus reikės notifikuoti EK ir Pasaulio prekybos organizacijai (notifikavimui taikomas mažiausiai 3 mėn. terminas), o SAM parengto Projekto notifikuoti nereikia. SAM nuomone, būtų netikslinga Tarnybos siūlomus pakeitimus įtraukti į teikiamą Projektą, kadangi dėl minėtų priežasčių kiltų rizika laiku neperkelti EK deleguotosios direktyvos ir Lietuvai gali būti pradėta pažeidimo procedūra (kaip pvz., buvo Finansų ministerijos praktikoje mažiau nei mėnesį vėluojant priimti Akcizų įstatymo <i>poįstatyminius</i> teisės aktus, perkeliančius 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvą (ES) 2020/262, kuria nustatoma bendroji</p>

¹ <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/516042021002/consolide>

	<p>tvarka“.</p> <p>5. Atsižvelgdama į tai, kad Įstatymo pažeidimo bylos būna rengiamos praėjus rinkos ribojimo priemonės nustatančių dokumentų apskundimo terminui ir neretai būna didelės apimties, siekdama tinkamai įvertinti bylos medžiagą ir pasirengti būsimam posėdžiui, Tarnyba siūlo Įstatymo 27 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą terminą „ne vėliau kaip per du mėnesius nuo pažeidimo nustatymo dienos“ ilginti iki „ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo pažeidimo nustatymo dienos“.</p> <p>6. Siekiant sprendimo taikyti atsakomybę aiškumo ir sankcijos individualizavimo skaidrumo, siūlytina Įstatyme įtvirtinti, kokios aplinkybės yra laikomos atsakomybę sunkinančiomis ir (ar) lengvinančiomis.</p>	<p>akcizų tvarka).</p> <p>Vėluojant perkelti EK deleguotąją direktyvą, kaitinamojo tabako gaminių verslo subjektai Lietuvoje ir valstybėse narėse, kurios laiku perkels EK deleguotąją direktyvą, turėtų nevienodas konkurencines verslo sąlygas, taip pat nebūtų sudarytos sąlygos Lietuvoje viešajam visuomenės sveikatos intereso užtikrinimui pagal EK deleguotosios direktyvos nurodytą terminą.</p> <p>Tarnyba, siekdama spręsti kilusias vykdomos priežiūros problemas, pasiūlytus Įstatymo pakeitimus, prieš tai juos išdiskutavus ir suderinus su atitinkamomis institucijomis ir suinteresuotomis pusėmis, pagrindus siūlomo teisinio reguliavimo tinkamumą iškeltai problemai spręsti, turėtų inicijuoti atskiru Įstatymo pakeitimo projektu, kuris būtų nustatyta tvarka teikiamas notifikuoti Europos Komisijai ir Pasaulio prekybos organizacijai. Priešingu atveju, nebūtų pasiektas nei ES teisės perkėlimo laiku tikslas, nei teisinio reguliavimo pakeitimo tinkamumo Tarnybos iškeltai problemai spręsti tikslas.</p>
--	--	--